

СТАНОВИЩЕ

по процедура за присъждане на научната и образователна степен „доктор”

на дисертационен труд на тема:

„Лозунгите” на Мария Судаева (Литературен и философски контекст)”

автор: Иван Георгиев Иванов

автор на Становището: доц. д-р Румяна Кръстева Евтимова

Представеният дисертационен труд, състоящ се от Въведение, шест Глави, Заключителна бележка и Библиография, е разгледан, одобрен и предложен за защита с пълно мнозинство на легитимно заседание на Катедрата по история и теория на литературата при ФХН на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски” от 30.11. 2017 г. Присъствалите на заседанието в преобладаващата си част са известни учени в областта на българската русистика, с чиито преценки, оценки и бележки, изложени в Протокол № КД-01-03/30.11.2017 г., диалогизирах при прочита на дисертационния труд и формирането на моето **Становище**.

Представената от докторант Иван Георгиев Иванов изискуема документация съдържа всички предвидени от Правилника на ШУ сведения, между които: съвсем скромна (напълно в унисон с фактологията за избраната като обект на дисертационното изследване авторка Мария Судаева) Автобиография и Списък на публикации (четири на брой) по темата.

Преди да представя мнението си за защитавания дисертационен труд последователно по глави, ще избързам да изразя становището си, че пред нас е един смел и провокативен експеримент, проведен от докторант Иван Иванов при явното поощрение, помощ, а и висока оценка (вижда се от изказването, документирано в Протокола) от страна на неговия научен ръководител - доц. д-р Пламен Панайотов. В случая се срещаме с работата на научен „тандем”, който съзнателно и вдъхновено избира заниманието с една очевидна „апория”. Да се създаде върху толкова „хлъзгав терен”, какъвто е литературната мистификация (а

тук се допуска, че тя е налице), научен труд не е лека задача, още повече, че става дума за дисертационен такъв. Дисертацията несъмнено се е случила, най-вече благодарение на избраната оптика, насочваща разсъжденията на Иван Иванов откъм поставената в скоби част от заглавието. Защото „Лозунгите“ в направеното изследване са превърнати в своеобразен повод за разгръщането на „контекстите“; изходният материал предзадава също и доминиращия интонационен ключ, като превръща текста в „голямото питане“. В своя изказ дисертантът проявява видимо/чуваемо предпочитание към условното наклонение и реторичните въпроси. Но нали още древните философи са ценели в спора (например: Сократ със софистите) преди всичко уменията да се формулира въпрос.

Въведението уверява в актуалността на темата, която е несъмнена.

„Лозунгите“ на Мария Судаева са известни в България единствено благодарение на П. Панайотов и И. Иванов и евентуално бъдещо издание на дисертационния труд (заслужава си) ще им осигури по-широка читателска аудитория. В контекста на научния дискурс е открито и надеждата на дисертанта, „че литературоведското дирене (...) ще създаде свой критически сюжет, паралелно израстващ покрай текста на художественото произведение“. Тук ще добавя пожелателно, че особено за българската литературоведска русистика би бил актуален и нужен „критически сюжет“, свързан с шрихираните в дисертацията контексти футуризм и ОБЕРИУ, като се поставят акценти върху „теорията на безсмислицата“, създадена от Ал. Введенски и Я. Друскин, и художественото наследство на обериутите като цяло. По-обстойното запознаване с техните експерименти, а и разгръщането на интертекстуалното изследване в този аспект, биха подсилили конкретния коментар върху текста на „Лозунгите“. Метатекстовите изследвания на С. Казакова, М. Костова-Панайотова, Р. Евтимова, които са убягнали от ползрението на Иван Иванов и липсват в иначе богатата **Библиография**, също могат да подскажат отговори на задаваните и останали си реторични въпроси. Явно търсенето на нов метаезик при овладяването на толкова нестандартния текст на „Лозунгите“ има силно влияние върху дисертанта. Работата с „автор разрушител“ и „текст нарушител“ е безспорно „постмодерно“ занимание. Те са сложили видим отпечатък

и върху „жанра дисертация” такъв, какъвто сме свикнали да го виждаме по класическия трафарет. Но мисля, че не бива да се negliжират някои изисквания, които биха организирали, пък защо не и презентирали по-добре извършения огромен и заслужаващ адмирации труд. И аз оставам с питането защо са останали без реализация пожеланията на проф. д-р Д. Кръстева (в Протокола): „1) По-ясно да се дефинират задачите на изследването в Увода. Наложително е да се уточни методологията, структурата на изследването” и „2) Наложително е да се напише Заключение, което да представи изводите на изследването”. Всъщност, аз откривам отговора в пренасищането на дисертационния труд с информация – особено за философския контекст – и със знаене, което не винаги е достатъчно добре прецизирано в хода на самото изложение. Будят възражение някои изключително и ненужно дълги (около 1 страница) цитати (отново по стандартите за научно изследване) или пък „осланието” на тях без коментар от автора.

Открояващо приноси по моя преценка са **Глави 4, 5, 6**, където е по-видим и литературоведският потенциал на „пишещия човек” Иван Иванов. Личната му хипотеза за В. Пелевин като автор на лозунгите и интертекстуалните анализи върху Судаева – Арто и Судаева – Хлебников са иновативни и научно защитими.

Смятам, че този труд има своето място в българското литературознание, като му осигурява един по-широк философски и културологичен контекст.

Авторефератът на дисертацията отговаря на предписаните изисквания.

След запознанството ми и с Дисертацията и Автореферата, и като вземам предвид всичко написано по-горе, препоръчвам на почитаемото Научно жури да присъди на дисертанта Иван Георгиев Иванов научната и образователна степен "доктор".

02.03.2018 г.

Доц. д-р Румяна Евтимова:

